

ISSN: 0257-4152
e-ISSN: 2687-2072

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ

Tarih İncelemeleri Dergisi

XL/1
2025

BORNOVA – İZMİR

ISSN: 0257-4152
e-ISSN: 2687-2072

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ

Tarih İncelemeleri Dergisi

XL/1
2025

BORNOVA – İZMİR

TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ

ISSN: 0257-4152, e-ISSN: 2687-2072

Uluslararası Hakemli Dergi

Yılda bir cilt, Temmuz ve Aralık aylarında iki sayı halinde yayımlanır.
Derginin kısaltması: **TİD**

Sahibi

E. Ü. Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü adına
Prof. Dr. Selami FEDAKAR (Dekan)

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 18679

Yayın Tarihi: 30 Temmuz 2025

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Tarih İncelemeleri Dergisi Editörlüğü
E.Ü. Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, 35100 Bornova-İzmir, Türkiye
Faks: +90 232.388 11 02 Tel: +90 232.311 13 43/39 26
E-mail: tarihincelemeleri@gmail.com

Tarih İncelemeleri Dergisi,

TÜBİTAK-ULAKBİM-TR Dizin, Emerging Sources Citation Index (ESCI), European Reference Index for the Humanities (ERIH), Modern Language Association of America (MLA), Humanities International Index (EBSCOHost) ve Humanities Source Ultimate (EBSCOHost)'de yer almaktadır.

Derginin internet sayfası: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/egetid>

EDİTÖRLER / EDITORS

Prof. Dr. Süleyman Özkan - Prof. Dr. Nuri Karakaş

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dimiter Angelov, Harvard University, Boston/USA.
Prof. Evangelia Balta, National Hellenic Research Foundation, Institute of Historical Research,
Athens/GREECE.
Prof. Dragi Gjorgiev, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje/NORTH MACEDONIA.
Assoc. Prof., Fabio L. Grassi, Sapienza University of Rome, Rome/ITALY.
Prof. Dr. Cüneyt Kanat, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE.
Prof. Dr. Mehmet Ali Kaya, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE
Prof. Dr. Cihan Özgün, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE.
Prof. Önhan Tunca, The University of Liege, Liege/BELGIUM.

YAYIM İLKELERİ

Dergimizde; sadece özgün araştırma ve inceleme makalesi yayımlanır.

Dergide yayımlanan tüm yazıların ilmi ve fıkri sorumluluğu yazarına aittir.

Yazıların, başka bir yerde, farklı bir dilde dahi olsa yayımlanmamış olması gerekir.

Yayımı teklif edilen yazılar, yayın kurulu tarafından incelendikten sonra iki hakeme gönderilir ve iki hakemin olumlu raporları sonucunda yayımlanır.

Yazıların yazım dili, yabancı dilde yazılanlar hariç, Türkiye Türkçesi olmalıdır.

Yazıların sayfa sayısı, metin ve levha olarak 30 sayfayı geçmemelidir.

Yayımlanan makaleler, Yayın Kurulu'ndan izin alınmadan kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz.

YAYIM KURALLARI

Makaleler, Türkçe veya İngilizce olabilir. Makaleler için Türkçe “öz” ve İngilizce “abstract” ile beşer adet “Anahtar Kelime (Keywords)” verilmelidir.

Makalenin arkasına 600-700 kelimelik bir İngilizce Summary de eklenmelidir.

Dipnotlar metin altında ve şu şekilde gösterilmelidir:

Tek yazarlı kaynak : Uzunçarşılı 1957, s.23; Karal 1940, s.234.

İki yazarlı kaynak : Bilge ve Kaynak 2000, s.11-12.

İkiden fazla yazarlı kaynak : Hamilton vd. 1957, s.345 vd.

Birden fazla cildi olan kaynak: Ünal 2002, I, s.23-24, Lev. 12.

Yazarın aynı yılda basılmış eserleri: Alkım 1990a, s.45; Alkım 1990b, s.90.

Dipnotlara atıfta bulunulmamalı, **a.g.e.**, **ibid** gibi kısaltmalar kullanılmamalıdır.

Kısaltmalar, “KAYNAKLAR” kısmında liste halinde verilir.

Yazar, metni dergipark'taki dergi sayfasına yüklemelidir.

Makale sahibi, açık adresini, elektronik posta ve ORCID numarasını yazmalıdır.

Editör, gerektiğinde makalelerin yazım ve dil özellikleri üzerinde değişiklik yapabilir.

Yayımlanmayan makaleler iade edilmez.

Yazılar Microsoft Word programında, metin 11, dipnotlar 9 punto olarak yazılır.

Kâğıt boyutu 16,5x24 cm. olmalıdır.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

Çetin AYKURT

Çırağlıktan Başvekilliğe Ahmed Arifi Paşa

Ahmed Ârifi Pasha from Apprenticeship to Chief Deputy

1-14

Mehmet Ali BOZKUŞ

Bir İtalyan Tüccar Defterine Göre 14. Yüzyılın Başında Akdeniz, Karadeniz ve Moğol Hâkimiyetindeki Türkistan'da Ticaret

Trade in the Mediterranean, Black Sea and Turkestan under the Mongol Rule

According to an Italian Merchant Ledger from the Early 14th Century

15-41

İsmail EDİZ

Mediterranean Prisoners Versus Guardians of Narrow Passages: Ottomans' Geography, Maritime Strategies and Their Rivals During the Age of Exploration

Akdeniz Tutsakları Dar Geçitlerin Muhafızlarına Karşı: Keşifler Çağında

Osmanlıların Coğrafyası, Deniz Stratejileri ve Rakipleri

43-80

Muhammet ERTÖY

Türk-İslam Düşüncesinin Kurumsal Temsili: Türkiye Cumhuriyeti'nin

Yüz Yıllık İmam Hatip Okulları Deneyimi

The Institutional Representation of Turkish-Islamic Thought: A Century of

Imam Hatip Schools' Experience in Turkish Republic

81-102

Abdur Rahman FUAD

Merchants and Markets: The Saga of Bengal Trade in the Ottoman Economic Network

Tüccarlar ve Pazarlar: Osmanlı Ekonomik Ağı İçinde Bengal Ticaretinin Serüveni

103-130

Nurettin GÜLMEZ

Demirci Halkevi

The People's House of Demirci

131-164

Murat KAYA

Balkanlar Gazetesine Göre 31 Mayıs 1915 Seçimlerinde Selânik'te Siyasi Hayat

Political Life in Salonica During the 31 May 1915 Elections According to

Balkanlar Newspaper

165-198

Murat KEÇİŞ-Müjdat NAMDAR

Francesco Balducci Pegolotti'nin Kayıtlarında Antalya Limanı

Antalya Port in Records of Francesco Balducci Pegolotti

199-212

Nurullah KIRKPINAR

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Levanten Guiffroy Ailesinin Öyküsü
The Story of Levantine Guiffroy Family from the Ottoman Period to the Republic 213-260

Vefa KURBAN-Berrin SARI

Azerbaycan Kültürel Mirasına Yönelik Ermeni Tahribatı ve İşgalden
Kurtarılan Bölgelerdeki Restorasyon Çalışmalarına Dair Tartışmalar
*Armenian Destruction of Azerbaijan's Cultural Heritage and Debates on
Restoration Efforts in the Liberated Territories* 261-309

Pınar PINARCIK

Women's Weaving Activities in The Middle Iron Age: Social and Economic
Roles in The Neo-Assyrian, Urartian, and Neo-Hittite Kingdoms
*Orta Demir Çağı'nda Kadınların Dokuma Faaliyetleri: Yeni Asur, Urartu ve
Geç Hitit Krallıklarında Toplumsal ve Ekonomik Roller* 311-351

Evrin ŞENCAN

Gelenekten Geleceğe: Saint Michel Fransız Lisesi
From Tradition to The Future: Saint Michel French High School 353-396

Mehmet TEMEL

Mısır Hıdivi II. Abbas Hilmi Paşa'nın Menteşe Sancağı'ndaki Çiftlikleri ve
Bazı Hukuk Dışı Faaliyetleri
*The Estates of the Egyptian Khedive II. Abbas Hilmi Pasha in Menteşe Sanjak and
Some of His Illegal Activities* 397-426

Cem UNCU

XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs'ın Hindistan Yolu İçin Önemi ve
İngiliz Dış Politikasına Etkisi
*The Importance of Cyprus for the Indian Route in the Second Half of the
19th Century and Its Effect on British Foreign Policy* 427-467

Özlem KARSANDIK YAZICI

1893 Semadirek Depremi
1893 Samothrace Earthquake 469-489

Gürhan YELLİCE

The Committee of Union and Progress, Wangenheim, and the Making of
the Liman Von Sanders Mission
İttihat ve Terakki, Wangenheim ve Liman von Sanders Misyonu'nun Oluşumu 491-554

TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ XL-1, Temmuz/July 2025
İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Çetin AYKURT Çırağlıktan Başvekilliğe Ahmed Arifi Paşa	1-14
Mehmet Ali BOZKUŞ Bir İtalyan Tüccar Defterine Göre 14. Yüzyılın Başında Akdeniz, Karadeniz ve Moğol Hâkimiyetindeki Türkistan'da Ticaret	15-41
İsmail EDİZ Mediterranean Prisoners Versus Guardians of Narrow Passages: Ottomans' Geography, Maritime Strategies and Their Rivals During the Age of Exploration	43-80
Muhammet ERTÖY Türk-İslam Düşüncesinin Kurumsal Temsili: Türkiye Cumhuriyeti'nin Yüz Yıllık İmam Hatip Okulları Deneyimi	81-102
Abdur Rahman FUAD Merchants and Markets: The Saga of Bengal Trade in the Ottoman Economic Network	103-130
Nurettin GÜLMEZ Demirci Halkevi	131-164
Murat KAYA Balkanlar Gazetesine Göre 31 Mayıs 1915 Seçimlerinde Selânik'te Siyasi Hayat	165-198
Murat KEÇİŞ-Müjdat NAMDAR Francesco Balducci Pegolotti'nin Kayıtlarında Antalya Limanı	199-212
Nurullah KIRKPINAR Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Levanten Guiffroy Ailesinin Öyküsü	213-260
Vefa KURBAN-Berrin SARI <i>Azerbaycan Kültürel Mirasına Yönelik Ermeni Tahribatı ve İşgalden Kurtarılan Bölgelerdeki Restorasyon Çalışmalarına Dair Tartışmalar</i>	261-309
Pınar PINARCIK Women's Weaving Activities in The Middle Iron Age: Social and Economic Roles in The Neo-Assyrian, Urartian, and Neo-Hittite Kingdoms	311-351
Evrin ŞENCAN Gelenekten Geleceğe: Saint Michel Fransız Lisesi	353-396
Mehmet TEMEL Mısır Hıdivi II. Abbas Hilmi Paşa'nın Menteşe Sancağı'ndaki Çiftlikleri ve Bazı Hukuk Dışı Faaliyetleri	397-426
Cem UNCÜ XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Kıbrıs'ın Hindistan Yolu İçin Önemi ve İngiliz Dış Politikasına Etkisi	427-467
Özlem KARSANDIK YAZICI 1893 Semadirek Depremi	469-489
Gürhan YELLİCE The Committee of Union and Progress, Wangenheim, and the Making of the Liman Von Sanders Mission	491-554

